

Előfizetési díj:

Negyedévre ... 1 frt
Félévre ... 2 frt
Egész évre ... 4 frt

Egyes szám 20 kr.

Megjelen havonként
kétsszer.

HERKULES

SZERKESZTIK:

PORZSOLT JENŐ.

PORZSOLT KÁLMÁN.

Szerkesztőség:

IX., Kinizsi-utca
23. sz. I. emelet.

Kiadóhivatal:

József-körút 43. szám.

Az Achilles Sport-Egylet,
Aradi Korcsolyázó-Egylet,
Budapesti polgári lövészegyes.,
Budapesti Torna-Club,
Beregszászi Korcsolyázó-Egylet,
Bpesti hegyvidéki Turista-Egyl.,
Budapesti Torna-Egylet,
Délvidéki Kerékpár-Egylet,
Debreczeni Korcsolyázó-Egylet,
Debreczeni Torna-Egylet,
Fővárosi Vívó-Club,
Érsekújv. Vívó- s Torna-Egyes.,
Győri Csónakázó-Egyesület,
Gyöngyösi Korcsolyázó-Egylet,
Kassai Korcsolyázó-Egylet,
Kassai Tornázó- és Vívó-Egyes.,
Kolozsvári Athletikai Club,

Kolozsvári Korcsolyázó-Egylet,
Körmendi Athletikai Club,
Kunsmártoni Csón.-Korcs.-Egyl.,
Lévai Torna- és Vívó-Egylet,
Lőcsei Korcsolyázó-Egylet,
Lőcsei Vívó- és Torna-Egyesület,
Magy. Testgyakorlók Köre,
Márm.-szigeti ifj. Torna-Egylet,
Magyar Uszó-Egylet,
Maros-Vásárhelyi Torna-Egylet,
Magyar-Ovári Torna- s Vívó-Egyl.,
Maros-Vásárhelyi Kerékpár-Egylet,
Maros-Vásárhelyi Korcs.-Egylet,
N.-Bányai Torna- és Korcs.-Egyl.,
Nagy-Ényedi Korcsolyázó-Egylet,
Nagy-Kanizsai Torna-Egylet,
Nagy-Kállói Korcsolyázó-Egylet,

Nemzeti Hajós-Egylet,
Neptun Bpesti Evező-Egylet,
Ó-Becsei Kerékpár-Egyes.,
Ó-Budai Torna-Egylet,
Pécsi Athletikai Club,
Pozsonyi Hajós-Egylet,
Papai Korcsolya-Egylet,
Pozsonyi Torna-Egylet,
Privigyei Korcs.-Egylet,
Rimaszombati Korcs.-Egylet,
Quarnero Csónakázó-Egylet,
Sátoraljujhelyi Korcs.-Egylet,
Selmeczi Akad. Athléta Club,
Soproni Korcsolyázó-Egylet,
Soproni ev. főgymn. testgy. köre,
Sportkedvelők Köre,
Szabadkai Sport-Egylet,

Szabadkai Torna-Egylet,
Szarvasi Korcsolyázó-Kör,
Szatmár-Németi torna és vívó-egyl.,
Szegedi Csónakázó-Egylet,
Szegedi Korcsolyázó-Egylet,
Szegedi Torna-Egylet,
Székely-Udvarhelyi Korcs.-Egylet,
Székesfehérvári Korcs.-Egylet,
Szegedi Kerékpár-Egyesület,
Szászvárosi Athletika Club,
Szolnoki Korcsolyázó-Egylet,
Temesvári Korcsolyázó-Egylet,
Torontáli Korcs.- és Hajós-Egylet,
Torontáli Athletikai Club,
Tordai Korcsolyázó-Egylet,
Ujvidéki Kerékpár-Egyesület,
Veszprémi Torna-Egyesület,
Zsombolyai Athletikai Club,

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter ő nagyméltósága 47,020. számú rendeletével ajánlja e lapot Magyarország összes tanintézetének.

Hivatalos.

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi minisztertől.

43003. sz.

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter Bóna Sándor szentesi főgymnasiumi ideiglenes tornatanítót ugyanoda végleges, Alt Henrik képesített tornatanítót a debreczeni állami főreáliskolához, és Czappff Ödön képesített tornatanítót a lugosi állami főgymnasiumhoz ideiglenes rendes tornatanítót, mindhármát a X. fizetési osztály 3-ik fokozatába kinevezte, továbbá Gspann Károly rózsahegy-i katolikus főgymnasiumi tornatanítót saját kívánságára a beregszászi állami főgymnasiumhoz eddigi minőségben áthelyezte.

Budapesten, 1900. augusztus hó 23-án.

A miniszter meghagyásából

Saáry
miniszteri titkár.

A tanulóág és a sportélet fejlődése.

A magyar ifjaknak párisi dicsőséges szereplése örömmel tölthet el minden magyar embert, de az öröme legtöbb okuk lehet középiskolánk tornatanárainak, kiknek csendes munkásságára fényt derít volt tanítványaik párisi győzelme. Nem vonunk el mi érdemet sem a küzdő ifjak munkájából, mikor azt mondjuk, hogy a sportok iránt tanusított szeretetük, ép testük rugalmassága, munkabírásuk, általában dicsőséges szereplésüknek alapjait modernebb középiskolai oktatásukban nyerték. Azok a tornatanárok, kik a terhes megélhetés mellett lelkesen buzognak az ifjak erősödéséért, kik a megadott kötelező órák után is sok gondot

és fáradságot fordítanak az ifjak kiképzésére, kiknek kezei közül oly ifjak kerülnek ki, kik nem unták meg a tornázást, hanem kedvet kaptak testi erejük továbbképzésére, mikor az érettségintul vannak, az ily tornatanároknak a Párisban szerzett pálmából méltán juttatunk egy kis lombot.

A legörvendetesebb általában tornatanításunk fejlettségére nézve azon tapasztalat, hogy mind több és több egyesület alakul itt a fővárosban az ifjak kezdeményezésére. Örvendetes jelenség, hogy maguk a tanulóink sem tartják már elégnak az iskolai heti két tornaórát, és az iskolában játékcsoportok alakulnak. E mozgalmat a tanároknak nem elnyomni, de segíteni kötelességük. Segítségre pedig főleg ott szorulnak a tanulók, hol nem találnak játéktért, és oly iskolában, hol a tulságos sok házi feladattól nem tudnak mulasztás nélkül elég időt szentelni testi erősödésüknek.

Nem mondjuk azt, hogy egy ötven tanuló osztályban az iskolai heti 30 óra alatt úgy el lehetne végezni a középiskolai tanítás anyagát, hogy az otthoni munkára mi sem maradna, de állítjuk, hogy ha a tanárok és tanulók erre törekednének, nem sok tenni való maradna otthonra. Vagy az angol tanuló feje oly annyira különb a magyarénál, hogy az rá ér játszani mindennap és a magyar nem! Az is igaz, hogy a mi tanulóágunk csak most próbálja először idejét a józan szórakozás és a munka közt jól beosztani; még nincs itt tradíció, nincs megszokás, mely a mértéket betartani könnyítené. Bizony a vezetés hiánya sok bajt okozhat az ifjuság körében; sok tanuló osztályainak ismétlésével fizette meg, hogy pár centiméterrel

magasabbat ugrott. De nem arra kell törekednünk, hogy testük önképzésével felhagyjanak az ifjak, hanem arra, hogy a helyes mértéket megtalálják. Ugyde ez csak a tanárok jóakaratu támogatása és tanácsa mellett lesz lehetséges.

Mit szóljunk azonban az olyan tornatanárról, ki gunynyal beszél a miniszterium által rendezett tornaversenyekről, ki a fiukat nem engedi versenyezni, mert az ő felfogása szerint a versenyzés nem való az ifjuságnak, ki még most is a már Németországban is felfrissített rendszer csontosodott hive. Az ily tornatanároknak nem ritka példányához közel állnak az oly tanárok, kik a tornatanárt vagy tanítót kisebbitésből következetesen tornamesternek hívják, kiknek legkedveltebb élce, hogy a jó tornász fiukat úgy nógatják a felelésre, hogy no fiu, most ugorjál.

Az ily bajokon elsősorban az igazgatók segíthetnének, de próbáljanak segíteni az ifjak maguk is jó tanulásukkal.

A magyar családoktól is elvárhatnók, hogy gyermekeiket igyekezzenek ellenőrizni okos szórakozásukban és munkájukban, de ezt szakértelemmel majd csak a jövő nemzedék fogja cselekedhetni, mely nemzedék esetleg már a maga kárán tanult.

A magyar sportélet a fővárosban rohamosabb, a vidéken csendesebb fejlődésben van, hogy országosan fellendülhessen ez ügy, az főleg középiskolai tornaoktatásunktól függ; ez is fejlődésben van, és ma már külföldön szerzik a volt tanítványok a maguk és tanáraik homlokára a babérokat.

Tanítványok diadala, a mester győzelme.

Tornatanításunk terén korszakalkotó működést jelez Matkovics Miklós, főgymnasiumi tornatanítónak ama fáradozása, hogy a helyi szűkkeblűség béklyóitól menten igyekszik a szabadkai sportegylet tagjainak életrevalóságát, mondhatni kiválóságát érvényesíteni.

Gyönyörűség nézni, amint ami fiaink dob és trombitaszó mellett masíroznak. Ugyan van-e családapa, akinek szíve fel ne dobogna, midőn gyermekét oly szakszerű vezetés mellett látja fejlődni.

Ezuttal a szabadkai Sport-egylet újabb diadaláról számolunk be, melyet az a külföldön aratott. A belgrádi nemzetközi versenyen július hó 22-én ismét a szabadkaiak tündököltek. Szárazon leírva a verseny eredménye a következő:

a 12 klm. kerékpárversenyen indult 7 versenyző. Első: Szárics János (szabadkai) nyert aranyérmét. Második: Szárics Svetolik (belgrádi) ezüstérem. Harmadik: Matkovics István (belgrádi) bronzérem;

a 3000 méteres kerekpár-térelőny versenyen indult 8. Első: ismét Szárics János, aranyérem. Második: Matkovics István ezüstérem. Harmadik: Popovits Milutin (szófia) bronzérem;

30 klm. bajnoki-kerékpárverseny. Indult 8. Első:

Szárics János nagy aranyérem. Második: Szárics Svetolik. Harmadik: Matkovics István;

1500 m. futás. Indult 12 versenyző. Első: Sztantics György (szabadkai) a győzhetetlen távgyalogló. Második: Pardics István (szabadkai). Harmadik: Vászics Milán (belgrádi).

A mérkőzés végeztével a „Szabadkai Sport-Egylet“ a Szerbiában még ismeretlen „Football“-t mutatta be 22 tag részvételével. E szép játéknem annyira megtetszett a szerbeknek, hogy azonnal alakítottak egy „Football“ alosztályt.

Minden jónak vége szokott lenni, de mégis legjobb a — bankett, melyet a belgrádiak páratlan vendégszeretettel és szeretetreméltósággal rendeztek éppen a szabadkai Sport-egylet és az azzal érkezett, összesen mintegy 40 tag részére.

Éjfél után vivó verseny tartatott, melyben Doucet belgrádi vivómester és Vermes Lajos mérköztek elsősorban. Először nevezett Doucet ügyes elővágással győzött, ami különben jeles vivótanárunk, Vermes Lajos felett.

Következett az „amatőrök“ vivása: Pertics Kálmán szabadkai 3—2 ellen győzött a belgrádi Vampelics felett.

A mérkőzésnek érdekes pontját képezte Matkovics Miklós szabadkai tanárnak a belgrádi vivómester asszisztensével vívott akadémiai versenye, melyet győzelmesen fejezett be Matkovicsnak remek ríposzt vágása.

Legvégül következett a minden javak java, az általános vigalom, amelyben a „kóló“ és a „csárdás“ váltotta fel egymást.

A példabeszédszerű szerb vendégszeretet ezuttal is kitett magáért. Semmi kívánni nem hagyó szíveséggel látták el a belgrádiak a szabadkai kirándulókat, sőt az ottani rendőrség is kitett magáért; mint aki a legnagyobb előzékenységgel, minden igazolvány nélkül engedte át a vendégeket a kordonon.

Adja az ég, hogy városunk életrevaló „Sport-Egylet“, — mely Matkovics Miklós vezetése alatt indult virágzásnak, — a belgrádi bajtársak hasonló vendégszeretettel és szíveséggel mielőbb vendégeül lássa.

Szabadka,

Gurcsán István.

Magyar Athletikai Club jubileuma.

Az ország egyik legtekintélyesebb sportegylete 25 éves jubileuma alkalmával tagjaihoz az alábbi körlevelet intézte.

A „Magyar Athletikai Club“ folyó évben ünnepli fennállása negyedszázadát.

Néhai nagyérdemű alapítónk: gróf Esterházy Miksa 1875-ben az atletikai sportok őshazájának, Angliának példáján lelkesülve, megalapította clubunkat s ezzel nemcsak hazánkban, hanem a kontinensen egyáltalában az első atletikai egyesületet. Lelkesítő példája az atletika zászlaja alá gyűjtötte közéletünk akkori vezérférfiát s ezzel megvetette szilárd alapját clubunk társadalmi pozíciójának is, melyre támaszkodva kifejtette tevékenységét az atletikai sportok meghonosítása és fejlesztése érdekében.

Alapvető munkásságuk megvetette volt clubunk alapját, megjelölte azt az irányzatot is, melyen haladnunk kell.

A club mindenkor vezetőisége kötelességének tudta alapítóink szellemében haladni.

Buzdító példájukból meritünk mi is erőt, alkotó buzgalmunknak leróni a hála kegyeletes adóját, ezen jubiláris ünnepélyeink első feladata.

Szeptember hó 30-án tartandó ünnepélyes közgyűlésünk néhai alapítónk és első elnökünk: gróf Esterházy Miksa s buzgó társai emlékének van szánva.

E napon a club multjára vonatkozó tárgyakból (versenydíjakból, érmekekből, fényképfelvételekből, nyomtatványokból stb.) kiállítást nyitunk meg clubhelyiségünkben.

Az nap délutánján pedig ugyanazokból a verseny-számokból, melyek clubunk első 1875. évi versenyén szerepeltek, az elsőhöz hasonlóan clubversenyt rendezünk.

Jubiláris ünnepélyeink sorába vonjuk be a nemzetközi őszi viadalunkat, melynek napjával október 14-ike tűzetett ki.

Társadalmi erőre alapított egyesületünknek minden törekvése, ugy ezen jelentős mozzanatunk méltó megünneplése is tagjaink vállvetett buzgólkodásában látja sikere biztosítékát.

Azzal a kérelemmel fokdulunk mélyen tisztelt tagtárs úrhoz, hogy ez ünnepélyeink sikerét hathatós közreműködésével biztosítani sziveskedjék.

Kérelmünk nevezetesen oda irányul:

a) méltóztassék az ünnepélyeinken való megjelenésével, részvételével azok sikerét biztosítani;

b) a clubra vonatkozó emléktárgyait (versenydíjakat, érmekeket, melyeket a club versenyein vagy egyebütt nyert, a clubra, vagy sportbeli működésére vonatkozó fényképfelvételeket, érdekesebb nyomtatványokat kiállítási czélból nekünk átengedni, ezek bejelentését szeptember hó 15-éig kérjük);

c) fényképét (lehetőleg sportképet) a club tagjainak ez alkalommal összeállítandó fényképgyűjteménye részére átengedni;

d) ismerősei körében is a club jubileuma iránti érdeklődést felkelteni.

Nem kételkedünk benne, hogy a mint egy negyedszázaddal azelőtt alapítóink lelkes buzgalmának sikerült clubunk szilárd alapját megvetni, a club ez idő szerinti tagjainak, kik a „Magyar Athletikai Club“-hoz való csatlakozásukkal kimutatták clubunk czéljainak, törekvéseink méltánylását, helyeslését: sikerülni fog e jubiláris ünnepünk méltó megületesét lehetővé tenni és ezzel tanubizonyságát fogják adni annak, hogy clubunk jelenleg is megtalálja tagjai lelkes összműködésében azt a szilárd alapot, mely jelenjét is, jövőjét is biztosítja.

Tagtársi üdvözléssel

Budapestben, 1900. évi augusztus havában.

Gróf Andrássy Géza,
elnök.

Gróf Széchenyi Imre,
alelnök.

Dr. Krasznay Ferencz,
alelnök.

Krepelka Béla,
titkár.

A debreczeni kereskedelmi akadémia tornaköre.

Fürst Salamom titkári jelentése a „Tornakör“ 1899—900. tanév működéséről.

Tornakörünk az 1892. évben alakult meg. Az intézet kebelében tisztán az ifjuság néhány lelkes tagjának kezdeményezésére mozgalom indult, hogy oly ifjusági egyesület létesüljön, melyben a tornázó ifjuság a hivata-

los tornaórákon kívül is edzhesse testét. A mozgalom eredményre is vezetett, még ez évben megnyílt a „Tornakör“. Eleinte küzdenie kellett anyagi nehézségekkel, de utóbb miután tisztán nemesítő czélja mindinkább nyilvánvaló lett, egyre erősebben, egyre fokozott energiával fejlődött. Kétségkívül igen nagy segítségére volt e munkájában boldog emlékezetű szeretett volt tanárunk Potomcsik Ignác úr, ki kezébe véve a Tornakör ügyét, fáradhatatlanul vezette hosszú éveken keresztül. Kitartó buzgalommal, az ifjuság iránt igaz szeretettel állott élén, úgy hogy méltán mondhatjuk: ő az igazi megalapítója. Ugyanazért nagy csapás érte „Tornakör“-ünket is 1899. nov. 21-én, amikor alapítója, támasza Potomcsik Ignác felügyelő tanár úr rövid szenvedés után jobblétre szenderült. Az az általános bánat, az a mély gyász, mely e hírt követte, bizonyítja a rajongást, mely őt úgy kartársainál, mint tanítványainál környezte. Éles törként hatott szívükbe az a pár szó. Hihetetlennek látszott az a hír, kételkedtünk benne mindvégig. Hanem mikor már a földben volt, midőn a göröngyök tompán dübörögtek koporsóján, elhittük, el kellett hinnünk, hogy végleg megpihen már az, ki értünk dolgozott, ki munkában töltötte egész életét. Egyéb sokoldalú foglalatossága mellett nemcsak alapította a „Tornakört“, de nagygyá is tette azt. A mi iskolánk tornája jóhírű, s a versenyek eredménye hirdeti maradandó emlékét. Fáradozott munkálkodott, hogy „Tornakör“-ünket felvirágoztassa. Nem tanárunk, nem feljebbvalónk volt csupán, valósággal atyánk volt, ki fiait a testedzés fontosságára tanította és ennek hasznát megértette velünk. Szeretet, hála volt jutalma érte. S most itt hagyta fiait, elköltözött boldogabb országba, hol fáradozásaitól megpihenhet. Elmentél atyánk, tanítónk, de emléked itt maradt buzditókul; és kik úgy szerettünk, kik oly nagyon érezzük hiányodat, hű tanítványaid tartják fenn azt; s a virágzó kör hirdeti, mit tettél. — Nyugodj békében, czéledat elérted, munkád gyümölcse a Te neved dicsősége, magasztalása!

Attérek a „Tornakör“ ez évi működésére, melynek vezetését e tanévre Dr. Bayer Ferencz igazgató úr vállalta el. Elnöklete alatt a beiratkozott tagok szeptember hó 13. án d. u. 3 órakor tartották meg az alakuló közgyűlést s ekkor ifjusági elnökül Lovass Béla, titkáru Fűrst Salamon, pénztárosul Textoris Emil III. évf., jégmesterül Klein Soma II. évf. tanulók választották meg; ugyanekkor a gyakorló órákat vasárnap 10—12, szerdán és pénteken 5—6-ig állapították meg. Mondanom is fölösleges, hogy ezen kiszabott órákon kívül is dolgoztak az ifjak, kedvező időjárás mellett, főleg a nyári felév délutánjait értékesítvén a test edzésére. Minden gyakorló órában külön két felügyelő gondozta a rendfenntartását; a szeptember 18-án tartott I. választmányi ülés pedig elengedte minden arra jelentkezőnek a tagsági díjat.

A gyakorlati órákat szorgalmasan látogatták Friedmann Vilmos, Fűrst Salamon, Kanovics László, Nyári Gyula, Lovass Béla, Pintér Pál felső, Bródi Árpád, Beke Jenő, Csapó László, Horogh János, Klein Soma, Rác Sándor, Rösinger János, Zalai Kálmán középső, Bende Pál, Dávid Endre, Ganofszky Lajos, Gróman Jenő, Heringh János, Katz Adolt, Lőrincz Jenő, Spitz Jenő, Szabó Zsigmond alsóévf. tanulók.

Ez évben is rendeztünk, mint a multban menetgyakorlati kirándulást a 9³/₄ km. fekvő M.-Pércse, hol az ifjak a délutánt kellemesen töltötték el. Az intézet sport-kedvelő 8 tagja pedig Igazgató úr vezetése alatt kerékpáron kirándult a 22 km.-nyire fekvő Derecskére, majd 76 km. távolban levő Nagyváradra.

A június hó 8-án tartott házi verseny alapján Dr. Bayer Ferencz igazgató, Fábíán Lajos Mór és Labancz

Mihály tanár urakból álló verseny-bírótság a következő díjakat ítélte oda az évfolyamonként győzteseknek:

Fürst Salamon ezüstérem díszítéssel, Lovass Béla dísz-oklevél, Sámuel Simon ezüst-érem, III. évf. Beke Jenő ezüst-érem, Csapó László elismerő oklevél, Horogh János bronz-érem, Klein Soma ezüst-érem díszítéssel, II. évf. Heringh János ezüst-érem, Lőrincz Jenő bronz-érem, Szabó Zsigmond ezüst-érem, I. évf.

A znióváraljai áll. tanítóképző intézet házi torna-versenye.

Intézetünk az évf. záró tornavizsgálatot, versenyekkel egybekötve, f. é. jun. hó 19-én nyilvánosan, nagy közönség jelenlétében tartotta meg. A nagymélt. vallás- és közoktatásügyi miniszter ur kegyes volt a győztesek buzdítására 115 kor.-t utalványozni, mely néhány pártfogó adományozása folytán 150 kor.-ára szaporodott. Délutáni 4 órára volt kitűzve a verseny, de az érdeklődő, nagy közönség már fél órával előbb teljesen ellepte az intézeti kertben levő nyári tornateret, mely zászlókkal, czimerekkel volt feldisítve. Pontban 4 órakor vonult be zászló alatt és dobszó mellett az ifjúság a térre.

A műsor első pontja egy tornainduló eléneklése volt, mely után a tornavizsgálat következett. Különösen jól sikerültek a katonai-, a szabad- és a vívógyakorlatok. Nagyon szép látványt nyújtott a körfűzér, melynek a gúla szünni nem akaró tapsra és éljenzésre ragadta a közönséget.

Az ünnepély második részét versenyek képezték.

A *magasugrásnál* első lett Lelkes István és Saskó E. (1 m. 70 cm.) holtversenyben, második Moyzes B. és Szánthó L.

A *távolugrásból* Szántó L. és Kotzig Gy. holtversenyben (5 m. 40 cm.) az első, Bihary Zs. a második díjat nyerte.

A *rúdugrás* első győztese Szántó L. (2 m. 90 cm.), a második Moyzes B.

A *súlydobásnál* (7 klg.) Mlinárcsik I. nyerte az első díjat (18 m.) a másodikat Schwartz R., a harmadikat Lelkes I.

Az eredmény a jobb és a bal kéz dobása.

Az *első csoport* 100 m.-es síkfutásában első lett Szántó L., második Gyurana B., harmadik Seidl A.

A *második csoport* 100 m.-es síkfutásában első Schwartz R., második Kotzig Gy., harmadik Vadász G.

Versenymászásban az első csoportban az első díjat Zibesz B., a másodikat Moyzes B., a harmadikat Gasparik I. nyerte.

Versenymászásban a második csoportban első lett Pipis A., második Kontarik Gy., harmadik Benkő B.

A *szertornázásban* különösen kitűntek:

Macsuga I., Moyzes B., Varga B. és Midló I.

Verseny után a bíráló bizottság elnöke, Somogyi Géza igazgató úr, a jutalomdíjakat osztotta ki a győzőknek, szép, buzdító beszédet intézve hozzájuk, melyben a testi nevelés fontosságát hangsúlyozta.

Az ifjúság lelkesen megéljenezte az igazgatót, majd vállaira kapta a szeretett tornatanárt. Az idő az egész

verseny alatt kedvező volt és a közönség teljes megaláddal oszlott széjjel.

A verseny fényes sikeréért első sorban Párny Endre tornatanárt illeti meg teljes elismerés, ki fáradhatatlan ügybuzgalommal és lelkesedéssel az egész évben azon volt, hogy hazájának erős, egészséges ifjakat és tanítókat neveljen. Elismerés illeti még, Somogyi Géza igazgatót és az egész tanári kart, kik mindig azon voltak, hogy intézetünkben a tornakedvet és szellemet emeljék. B. A.

A lőcsei k. k. főgymnasium tornaversenye.*

A nagymélt. vall. és közokt. ministeriumnak mult évi 29-997 sz. rendelete értelmében a tornavizsgálatok helyett az egy helyben levő középiskolák együttes torna-versenyt tartoznak rendezni. Azért mi is a helybeli állami főreáliskolával együtt rendeztük ez évi versenyünket, melyre a nmélt. ministerium intézetünknek 100 koronát utalványozott. A verseny jun. 2-ára volt kitűzve, de nagy eső miatt 5-ikére halasztottuk. Ekkor az új katonai gyakorlótérre a cs. és kir. 85. sz. gy. ezred kitűnő zenekarának játéka mellett nagy számban összesereglett nézőközönség előtt ejtettük meg a versenyt a következő műsorral:

1. A gymnasium és reáliskola ifjúságának közös szabadgyakorlatai 15 percz.

2. Eszközgyakorlatok: *Gymnasium* V.—VIII. oszt. nyújtó. III.—IV. oszt. kötélhuzás. 20 percz. *Reáliskola* V.—VIII. oszt. Korlát. III.—IV. oszt. Lengő-kötél. I.—II. Lebegő gerenda. 20 percz.

3. Versenyek: *Gymnasium* V.—VI. oszt. Távolugrás. Rúdmászás. A rúdm. folyt. VII.—VIII. oszt. Súlydobás. Függeszkedés. Gerelydobás. I.—II. oszt. Távolugrás. III.—IV. oszt. Magasugrás. 15—15 percz. *Reáliskola* V.—VI. oszt. Távolugrás. VI.—VII. oszt. Diszkoszdobás. VII.—VIII. Magasugrás. I.—II. oszt. Magasugrás. III.—IV. oszt. Távolugrás. 15—15 percz.

A versenyzés egyszerre 8 helyen történik.

4. Játékok: *Gymnasium* V.—VI. oszt. Fehér-fekete. VII.—VIII. Fülelabda. I.—II. oszt. Farkas és bárány. III.—IV. oszt. Nagyméta. 20 percz. *Reáliskola* V.—VI. oszt. Duplex. VII.—VIII. oszt. Vár-ostromlás. I.—II. Fogócska. III.—IV. oszt. Zsandár és tolvaj. 20 percz. Egyszerre 8 helyen.

5. Versenyfutás: Az I és II. oszt. 80 métert, a III.—VIII. oszt. 100 métert fut. Itt a két intézet tanulói egymás ellen versenyeznek. A gymnasium I. osztályának nyolcz legjobb futója versenyez a reáliskola I. osztályának nyolcz legjobb futójával; hasonlóan a II. osztály tanulója a reáliskola II. oszt. tanulóival s így tovább. Végre az V.—VIII. osztályu győztesek egymásközt versenyeznek egy díjért. 20 percz.

6. A győztesek neveinek kihirdetése s a jutalmak és okiratok kiosztása.

A szabadgyakorlatokon a két középiskola ifjúsága nyitott négyes sorokban, hat oszlopba felállítva, harangjelzésre a következő mozdulatokat végezte:

1. Páros karlendítés előre magastartásba, váltogatott lépőállással.

Magyarázat. Jobb láb kezd, tenyerek befelé, 4 lassú ütem.

2. Páros karlendítés oldalt középtartásba, $\frac{1}{4}$ -ed törzsfordítás és terpesztett állás jobbra.

* A Kalmár Elek h. igazgató által egybeállított értesítőből. Szerk.

Magyarázat. Karlendítés és terjesztett állás jobbra 1-ső ütem, $\frac{1}{4}$ -ed törzsfordítás jobbra 2-ik ütem, törzsfordítás vissza 3-ik ütem, karokat le és alapállás 4-ik ütem. Az egész gyakorlat balra 5—8. ütem.

3. Lépfőállítás jobbra törzsfordítással és páros karlökéssel a magasba.

Magyarázat. Lépfőállítás jobbra, karok ökölben a mellre 1-ső ütem, törzsfordítás jobbra páros karlökéssel a magasba 2-ik ütem, karral-törzszsel vissza 3-ik ütem, alapállás 4-ik ütem. Ugyanezen gyakorlat balra 5—8. ütem.

4. Terpesztett állás jobbra, törzshajlítással és karlökéssel lefelé.

Magyarázat. Terpesztett állás jobbra és karokat a lökéshez fel 1-ső ütem, törzshajlítás és karlökés lefelé 2-ik ütem, törzszsel karokkal vissza 3-ik ütem, alapállás kezeket le 4-ik ütem. Összesen csak 4 lassú ütem.

5. Rohamállítás jobbra csattantással, a karok rézsút oldalt fövetéssel.

Magyarázat. Rohamállítás jobbra csattantással a karok rézsút 1-ső ütem, alapállás kezek le 2-ik ütem. E gyakorlat balra 3-ik és 4-ik ütem. Összesen 4 lassú ütem.

Az itt részletezett szabadgyakorlatokat Hadik Richárd r. tanár sziveskedett összeállítani s ő jelezte harangszóval az ütemeket, míg Mortenson Ede r. tanár az oszlopokat vezényelte. A gyakorlatokat Bráneczky József VI. o. t. a vezénylés előtt előmutatta az ifjuságnak.

A gymnasiumi osztályok versenyein győztek: VIII. oszt. Gerelydobásban: 1. Lindtner Mátyás nyert a 85. sz. gyalogezred tisztikarának adományából egy ezüst zsebórát, 2. Szontagh Miklós. — Kötélmászásban: 1. Hlavacsek Ágost, 2. Bujanovics Rezső. — Súlydobásban: 1. Szedélyi Ferencz, 2. Hlavacsek Ágost. — Versenyen kívül kapott mint legjelesebb szertornász a löcsei vívőegyesület adományából egy ezüst zsebórát Hlavacsek Ágost.

VII. oszt. Gerelydobásban: 1. Károly Károly, 2. Jurán Rezső. — Kötélmászásban: 1. Bencsik Ferencz, 2. Nikodém Károly. — Súlydobásban: 1. Droczár Antal, 2. Zahuranecz Ödön.

VI. oszt. Távolugrásban: 1. Vlossák József, 2. Zalibera József. — Rúdmászásban hasonlóképen: 1. Vlossák József, 2. Zalibera József. — Versenyen kívül kapott mint legszorgalmasabb tornász a löcsei lövőegyesület adományából egy melltűt: Kövér Gyula.

V. oszt. Távolugrásban: 1. Kozony József, 2. Kukura János. — Rúdmászásban: 1. Jatz Frigyes és Holtzer Kálmán, 2. Kozony József és Fedák János.

A felső osztályokban a második győztesek elismerő okiratot kaptak, az alsó osztályokban ezek is jutalomtárgyat nyertek.

IV. oszt. Magasugrásban: 1. Gattinger László, 2. Lukács Imre (jutalmát, egy melltűt, a lövőegyesület adományából kapta). — Versenyen kívül kapott mint jó szertornász Mortenson Ede tanár adományából egy melltűt: Saffáry Gyula.

III. oszt. Magasugrásban: 1. Terhes Barna, 2. Szentistványi Ádám (jutalmát Gulaffy József tanár adományából kapta). Versenyen kívül kapott mint jó tornász Mortenson Ede tanár adományából egy melltűt: Szabó László.

II. oszt. Távolugrásban: 1. Buday Antal, 2. Gürsching Emil (jutalmát, egy zsebkést, Kalmár Elek h. igazgató adományából kapta).

I. oszt. Távolugrásban: 1. Schnürmacher Lajos, 2. Tassy Károly. Versenyen kívül kapott Dénes Ferencz r. tanár adományából mint legjobb tornász egy zsebkést; Schnürmacher Lajos.

A versenybírószág Czeh Antal ezredes úr elnöklete alatt Dr. Alexy János, Fábry Sándor, Fleischhacker Lajos, Friedberg Ernő, Dr. Hertelendy László, Hoffmann

Rudolf, Klein József, Kovács István, Kurovszky Adolf, dr. Neogrády Lajos, dr. Nicóra János, Oroszy Gyula, Postinger Ödön, Tasnady Dezső urakból, a két intézet igazgatóiból és tornatanáraiból állott, a tornatanároknak segítségére voltak Nessler Alajos és Czeizel János tanár urak.

Győztesek: 1. A legfőbb díjat, a futóversenyben győztes V.—VIII. osztályu tanulók újabb versenyére kitűzött 30 koronát aranyban elnyerte Scholik István VII. oszt. reálisk. tan.

2. A vegyes versenyfutásban győztek s az első könyvet, a második győztesek elismerő okiratot kaptak: a VIII. osztályban 1. Szontagh Miklós gymn., 2. Gyáros László reálisk. tan.

A VII. osztályban: 1. Scholik István reálisk. (a jutalmat Vörösmarty összes munkáit Latzin János könyvkereskedő úr ajánlotta fel), 2. Droczár Antal gymn. tan.

A VI. osztályban: 1. Vlossák József gymn., 2. Tasnady László gymn. tan.

Az V. osztályban: 1. Rosenthal Gyula reálisk. 2. Klein Kálmán reálisk. tan.

A IV. osztályban: 1. Lukács Imre gymn., 2. Gattinger László gymn. tan.

A III. osztályban: 1. Fischer Géza reálisk., 2. Rerkó Aladár gymn. tan.

A II. osztályban: 1. Krizsicskó Gyula gymn., 2. Gürsching Emil gymn. tan.

Az I. osztályban: 1. Schmidt Jenő reáliskol., 2. Schmotzer Gyula gymn. tan.

A verseny lezajlása s a jutalmak kiosztása után a két intézet ifjusága katonai zenekar mellett tért vissza a városba.

Fogadják a versenybírószágot vállalt urak, a n. é. tisztikar s az adakozó testületek és uraságok szíveségükért intézetünk halás köszönetét.

Párisi úszóversenyek.

Az úszóversenyek aug. 11—12-én tolytak le az asniersi bassinban alábbi eredménnyel. A víznek alig észrevehető lassú folyása volt, az összes versenyek egy vonalban lettek úszva.

Az előúszások aug. 11-én:

1000 m. I. csoport: Jarvis (Anglia) 14' 28" 1., Hoche pied (Franciaország) 17' 13" 2., Merchez (Franciaország) 17' 42" 3.

II. csoport: Verbeke (Franciaország) 17' 18" 1.

III. csoport: Halmay Zoltán (Magyarország) 14' 52" 1., Wahle Ottó (Ausztria) 15' 27" 2., Leuillieux (Franciaország) 17' 9" 3.

IV. csoport: Hainle (Németország) 15' 54" 1., Burgess (Franciaország) 16' 54" 2., Martin (Franciaország) 16' 58" 3.

200 m. I. csoport: Wahle Ottó (Ausztria) 2' 35" 1., Grawshaw (Anglia) 2' 37" 2., Frey (Németország) 2' 50" 3.

II. csoport: Halmay Zoltán (Magyarország) 2' 38" 1., Kemp (Anglia) 2' 51" 2.

III. csoport: Lane (Ausztrália) 2' 59" 1., Hoche pied (Franciaország) 3' 2., Tartara (Franciaország) 3' 13" 3.

IV. csoport: Clevenot (Franciaország) 3' 5" 1., De By (Hollandia) 3' 10" 2., Hendschel (Amerika) 3' 42" 3.

V. csoport: Ruberl (Ausztria) 2' 22" 1., Stapleton (Anglia) 2' 47" 2., Martin (Franciaország) 2' 47 $\frac{3}{5}$ " 3.

200 m.-es gátúszás. Az egyes csoportok győztesei lettek: Lane, Ruberl, Wahle, Kemp és Hendschel.

200 m.-es hátúszás.

I. csoport: Hoppenberg (Németország) 2' 54" 1., Grawshaw (Anglia) 3' 15" 2.

II. csoport: Bloemen (Hollandia) 2' 42" 1.

III. csoport: Ruberl (Ausztria) 2' 56" 1., Drost (Hollandia) 3' 10" 2.

Utóbbi 2 versenyben magyar úszó nem vett részt.

A döntő versenyek eredményei aug. 12-én:

1000 m. Jarvis (Anglia) 13' 40" 1., Wahle Ottó (Ausztria) 14' 53" 2., Halmay Zoltán (Magyarország) 15' 16" 3.

200 m. Lane (Ausztrália) 2' 25" 1. Halmay Zoltán (Magyarország) 2' 31" 2., Ruberl (Ausztria) 2' 32" 3.

200 m.-es gátúszás. Lane (Ausztrália) 2' 38" 1., Wahle Ottó (Ausztria) 2' 40" 2., Kemp (Anglia) 2' 48" 3.

200 m.-es hátúszás. Hoppenberg (Németország) 2' 47" 1., Ruberl (Ausztria) 2' 56" 2., Drost (Hollandia) 3' 10" 3.

Waterpolo-match. Az „Osborne Swimming Club” 7:2 aránnyal győz a „Brussels Swimming et Water Polo Club” ellen.

Egyletek csapatversenye. Egyletenként 5 úszó. A „Deutsche Schwimmverband” 32 ponttal győz a „Tritons Lillois” ellen, melynek 51 pontja volt. A győztes csapatban voltak: Hainle, Hoppenberg, Lexan, Luhsen és Petersdorff.

Augusztus 15-én folytak le a 4 km.-es verseny előúszásai alábbi eredménnyel:

4000 m.-es úszás.

I. csoport: Jarvis 1 ó. 14' 8²/₅" 1., Burger 2.

II. csoport: Halmay Zoltán 1 ó. 11' 32¹/₅" 1., Meyer 2.

III. csoport: Majoum 1 ó. 25' 13¹/₅" 1., Martin 2.

A nagy kiállítási úszóversenyek eddigi eredményeit fentebbiekben közöltük. csak a 4000 m.-es úszás döntője van még hátra, ez ma fog Párisban eldőlni. Magyar részről két úszó volt az olympiai bizottság által a részvételre kijelölve és pedig Halmay Zoltán és Gräfl Károly. Sajnos, hogy csak Halmay utazhatott el, Gräfl Károlyt — a ki jelenleg katonai kötelezettségének tesz eleget — felettes hatósága nem engedte ki a versenyekre, pedig mint az eredmények mutatják, neki elsőrangú esélye lehetett volna a 4000 méteres versenyben.

Ily körülmények között egyedül Halmay Zoltán képviselhette a magyar színeket az összes klaszszikus értékű versenyekben és pedig — mint az eredmények mutatják — nagyon szép, mondhatjuk kitűnő eredménnyel. A 200 m.-es úszásban jó második lett a világrekorder ausztráliai Lane mögött; az 1000 m.-es úszásban a harmadik helyre jutott a világrekorder és többszörös angol bajnok Jarvis és régi riválisa, az osztrák Wahle után. Ezen versenyben mentségére szolgál, hogy rossz taktikával úszott, ugyanis elfogadta a Jarvis által diktált gyors tempót és az elsőségért küzdött, de nem bírta az erős pace-t és így fáradtan visszaesett. Ennek köszönheti Wahle 2-ik helyét. Meglehető szép eredményt ért el Halmay a 4000 m.-es úszásban, melyben 3 előúszás közül fényesen megnyerte a versenyt csoportjában és 2¹/₂ percczel jobb eredményt ért el Jarvisnál. Bár valószínű, hogy Jarvis ezúttal nem fejtette ki teljes erejét, mégis el nem hallgatható Halmay ezen eredménye, mert tekintetbe kell venni, hogy a módosított feltételek értelmében ebben a versenyben a döntőbe való jutásra kizárólag az elért idő kvalifikált, tekintet nélkül arra, hogy a versenyző előfutámban milyen helyet foglalt el. Ezekből kétségkívül kiviláglik, hogy Halmaynak a döntőben elsőrangú esélyei vannak és ha elsősege nem is valószínű Jarvissal szemben, második helye biztosítottnak látszik a döntőben.

Ezzel az eredménnyel meg lehetünk elégedve, mert minden sovinizmustól eltekintve, konstatalhatjuk,

hogy a magyar úszók a kontinens legjobbjai és úszóink színe-javánál csupán az angolok legkiválóbbjai jobbak. Eldöntetlen kérdés marad, hogy ha Gräfl Károly részt vehetett volna a neki megfelelő 4000 m.-es távú úszásban, milyen lett volna az eredmény, de így is hízélgő a magyar úszósporra nézve, hogy Halmay egyedül minden távon oly szépen képviselte a magyar nevet és bennünket csak megnyugtathat az ő kiváló szereplése, hiszen itthon nem ő a feltétlenül legjobb, kemény ellenfele Gräfl Károly, a kivel szemben nem egyszer kellett magát reálisan legyőzöttnek vallania.

A mi Halmay szereplését különösen kedvező kilátásba helyezi, a kiváló eredményei mellett még az a tény is, hogy a neki leginkább megfelelő 200 m. távon egy kemény 1000 m.-es versenyben kiállott fáradalmakkal állott a starthoz, és még így is jó második tudott lenni.

A mi az osztrák úszókat illeti, azokat Ruberl és Wahle előnyösen képviselték és a mi úszóinkra — a kik általában náluknál jobbaknak bizonyultak — sok dicsőség háramlik az ő kiváló szereplésükből.

A párisi versenyek eredményei újabb bizonyosságot szolgáltatnak úszóanyagunk kiválósága mellett és újabb ösztönzésére szolgál annak a propagandának, mely az úszás kultiválását és fejlesztését tűzte ki céljául. Nagy hiba lenne ezt az egyidőben annyira felkarolt sportnemet elhanyagolni és aktiv sportegyleteinknek jobbat nem tanácsolhatunk, hogy tegyenek meg minden lehető arra nézve, hogy ezt az egészséges sportnemet hazánkban elaludni ne engedjék. „S.—V.”

Különfélék.

A Magyar Athletikai Club jubileumára, melyre tudvalevőleg Ő felsége a király is ajánlott fel tiszteletdíjat, újabban Ottó főherczeg ajánlott fel tiszteletdíjat, egyuttal értesítette a club elnökségét, hogy az ünnepélyekre szóló meghívást elfogadja s kilátásba helyezte azokon való megjelenését.

A Pozsonyi Torna-Egyesület új sport telepének felavatása alkalmából Pozsonyban, 1900. évi szeptember hó 23-án atletikai viadalt és football-matchet rendez. A sporttelep a ligetben a vasuti töltés mellett a nyári színház mögött van. Az ünnepély d. u. 2 óra 30 perczkor kezdődik. Helyárok: I-ső hely 2 korona. II-ik hely 1 korona. (Bejárat a főkapun). III-ik hely 40 fillér. (Bejárat a vasuti töltés mellett). Sport-egyleti tagok és részletkötvény birtokosok 50% kedvezményben részesülnek. Az ünnepély sorrendje: I. Felvonulás egyesületi zászló alatt; (csak pozsonyi tornászok). II. Ünnepi beszédek. III. Versenyek: 1. 100 yardos (91.4 méter) síkfutás. 2. Gerelyvetés. 3. 1/4 angol mérföldes (402.5 méter) gátverseny. 4. Távolugrás. 5. Egy Angol mérföldes (1609 méter) síkfutás. 6. Diszkosz-vetés. IV. Football-match: a budapesti „Magyar Football-Club” és a „Pozsonyi Torna-Egyesület” I-ső csapatai között. A versenyek közül az 1, 4 és 6 zárt, a 2, 3 és 5 számú versenyek országos nyílt versenyek. Tétek nincsenek. Díjazás: az összes versenyekben az 1-ső ezüst, a 2-ik és 3-ik bronz érmet kap. A 2-ik csak az esetben, ha legalább 4 versenyző s a 3-ik díj csak az esetben adatik ki, ha legalább 6 versenyző indul. Nevezési zárnapp: 1900 szeptember 18-án déli 12 óra. A football-match utána magyar király szállóban társasvacsora lesz. Versenyszabályok: 1. A zárt versenyekben csak a „Pozsonyi Torna-Egyesület” tagjai, míg a nyílt versenyekben az összes magyar sport-egyletek, gentleman, amateur tagjai

vehetnek részt. 2. Középiskolai növendékek nem vehetnek részt. 3. A versenyeknél a „Magyarországi tornaegyletek szövetségének” versenyszabályai mérvadók. 4. A távolugrás földről történik. 5. A nevezésnek tartalmaznia kell: a) a versenyző vezeték- és utó nevét; b) polgári állását; c) lakását; d) a versenypontot, melyre nevez; e) az egyesület nevét, melynek tagja, mit hivatalosan az elnök vagy titkár által igazolni tartozik. 6. A nevezések a „Pozsonyi Torna-Egyesület” titkárához (Pozsony, Stefánia-út 12.) intézendők. 7. A nevezések elfogadása vagy el nem fogadása felett a „Pozsonyi Torna-Egyesület” választmánya dönt. Nevezések indoklás nélkül visszautasíthatók. Pozsony, 1900. év augusztus havában. *Dr. Dobrovits Mátyás*, elnök. *Pogány Gyula*, titkár. *Farkas Lőrincz*, jegyző.

A Magyar Turista-Egyesület budapesti osztályának kirándulásai. Szeptember 23-án. A Velencei tóhoz. Indulás a M. Á. V. k. p. u.-ból reggel 6 óra 20 p.-kor (a déli vasut p. u.-ból 6 óra 50 p.-kor) Agárdra. Átkelés a Velencei tavon lélekvesztőkben Sukoróra. Innen a Meleghegyen át a Likaskő és a gróf Cziráky-féle vadász-kastély érintésével Lovasberénybe. Ebéd után gyalog Nadap-on át Velenczére s innen vonattal haza. Gyaloglás 6 óra. Összes költség hozzávetőleg 8 k. Jelentkezési határidő: szeptember 20-a. Vezető: Armbruster J. K. Figyelmeztetés! A Velencei tavon való átkeléshez szükséges lélekvesztők Agárdon csupán korlátozott számban állanak rendelkezésre, miért is a kirándulásra nem jelentkezők olyanokra nem számíthatnak.

Délutáni kirándulás. Gül-Baba sirja, Rózsadomb, Vadaskert, Lipótmező, Hűvösvölgy. Indulás a budai Margit-hídfőtől d. u. 2¹/₂ órakor. Gyaloglás 2¹/₂ óra. Vezető: Lappert Antal.

Szeptember 30-án. Kis-Maros, Morgóvölgy, Kóspalag, Sóshegyek, Irtáspuszta, Mária Nosztra, Szob. Indulás a M. Á. V. ny. p. u.-ból reggel 6 óra 15 p.-kor. Gyaloglás 8 óra. Élelmet kiki magával hoz. Vasuti költség 2 k. (Menettérti jegy Esztergom-csavargózós.) Vezető: ifj. Kellner Ernő.

Október 7-én. Nagy-Maros, Dömös, Dobogókő, Salabasinai kut, Margitliget, Pomáz. Indulás a M. Á. V. ny. p. u.-ból reggeli 7 óra 30 p.-kor. Gyaloglás 7 óra. Élelmet kiki magával visz. Vasuti költség 2 korona 36 fillér. Vezető: j. Woyciehowsky Vilmos.

Október 14-én. Pilis-Csaba, Csév, Klastrompuszta, Feketehegy, Kétáguhegy, Esztergom. Indulás a M. Á. V. ny. p. u.-ból reggel 6 óra 30 p.-kor (Buda-Császárfürdő kitérőtől reggel 6 óra 14 p.-kor). Gyaloglás 9 óra. Élelmet kiki magával hoz. Vasuti költség 2 k. Vezető: eisenfelsi Schmidt Ferencz.

Október 21-én. Zugliget, Szép juhászné, Nagy-Kovácsi (ebéd), Nagy-Szénáshegy, Pilis-Csaba. Találkozás a közuti vaspálya zugligeti végállomásánál reggeli 8 órakor. Gyaloglás 6 óra. Vasuti költség 50 fillér. Vezető: Dr. Thirring Gusztáv.

Október 28-án. Török-Bálint, Csiki hegyek, Normafa, Jánoshegy, Szép juhászné, Hárshegy, Lipótmező. Indulás a M. Á. V. keleti p. u.-ból reggel 6 óra 50 p.-kor. Gyaloglás 6 óra. Vasuti költség 40 fillér. Vezető: Dr. Kósa Zsigmond.

Délutáni kirándulás: Ó-Buda (főtér), Hármashatárhegy, Lipótmező. Találkozás Ó-Buda főtéren d. u. 1¹/₂ órakor. Gyaloglás 3 óra. Vezető: Maurer Rezső.

Uszó-verseny Nyitrán. Szt-István napján tartott meg az első folyam-fürdő és uszodában Nyitrán az évi rendes uszóverseny, mely egyuttal Nyitra város vándorbajnokságának első kiírása volt és melyen először ez évben vendégek is szerepeltek. E sportünnepély a maga

teljességében és részleteiben méltó volt az országos jelleghez. A vendégek részvétele biztosította a verseny magas színvonalát: Held Ede százados elnöklete alatt működő versenybírótság pedig, melynek tagja a rendező egyesület részéről Gisser Ágoston az ünnepély nagybuzgalmú szervezője s Kászonyujfalusi Bernath Kálmán, Árpási Imre, Clair Vilmos, Krencsey Géza volt — a maga részéről is mindent elkövetett, hogy a verseny sportszerű jelentőségét biztosítsa. A verseny eredménye a következő: 1. *Megnyitó verseny 100 m.* I. Párniczky Elemér 1 p. 15 mp. B. E. A. C. II. Biegelbauer Árpád M. A. C. III. Urbanovics Ottó Érsekujvár. 2. *Hölgyek versenye 50 m.* I. Nagel Aranka. II. Cricsnayer Guszti. III. Gisser Józsa. 3. *Vendégek versenye 300 m.* I. Párniczky Lourant M. A. C. II. Párniczky Elemér M. A. C. III. Biegelbauer Árpád B. E. A. C. 4. *Nyitra város bajnoksága rövid távon 100 m.* I. Neuman Rezső 1 p. 50 mp. II. Kenézy László. III. Hecht Albert. 5. *Juniorok versenye 50 m.* I. Párniczky Ede Budapest. II. Gyürky Ákos. III. Gisser Ferencz. 6. *Szt.-István díj 600 m.* Nyitra város vándorbajnoksága. I. Párniczky Lourant M. A. C. II. Párniczky Elemér M. A. C. III. Kőszeghy Antal Érsekujvár. 7. *Nyeretlenek versenye 100 jard.* I. Neuman Lipót 1 p. 40 mp. II. Gisser Mihály. III. Fishof Gyula.

A Magyar Athletikai Club jubiláris versenyei. Huszonöt éves fennállása emléket ülvén a Magyar Athletikai Club az ősszel kettős versenyt rendez: szeptember 30-án *egyesületi emlékversenyt*, melybe ugyanazokat a versenyszámokat vette fel, a melyek legelső viadalba szerepeltek s október 14-én *nemzetközi atletikai és kerékpáros viadalt*. A szeptemberi *emlékversenyt* pontjai: 100 yardos síkfutás a club bajnokságáért, rudugrás a club bajnokságáért, továbbá a következő handicap: 2 angol m.-fdes síkfutás, 120 yardos gátverseny, távolugrás, magasugrás, sulydobás, e versenyekhez csatlakozik az ökölvívás, mely szintén szerepelt a club legelső viadalán. Az október 14-iki *nemzetközi viadal* pontjai: 100 yardos síkfutás Magyarország bajnokságáért, sulydobás Magyarország bajnokságáért, negyed angol mértföldes síkfutás: Andrassy vándordíj, három angol mértföldes síkfutás, 220 yardos síkfutás handicap, 120 yardos gátverseny, magasugrás, hármassugrás, diszkoszvetés, 500 m. kerékpáros verseny, 1500 m. tiszti kerékpáros verseny, 2000 m. kerékpáros terepverseny. Ó felsége tudvalevőleg tiszteletdíjat adományoz a club jubileumára, e királydíj valamint egyéb a jubileumra felajánlott tiszteletdíjak kifizése a részletes versenyfeltételek kibocsátása alkalmából történik.

A bánffyhungyadi m. k. állami polgári fiúiskola tornaversenyét, mely június 17-edikére volt kitűzve, a kedvezőtlen idő miatt 1900. június hó 20-án d. u. 5 órakor tartotta meg az intézet nagy udvarán, a gondnokság, a tantestület, a városi orvos és nagyszámu, díszes közönség jelenlétében.

A versenyt, mely egyszersmind tornavizsgálat is volt, a polgári iskola I.—IV. osztályának rend- és szabadgyakorlatai előzték meg.

Az intézeti tornaversenyben 67 tanuló vett részt, nevezetesen az I. osztályból 25, a II. osztályból 17, a III. osztályból 14, a IV. osztályból 11 tanuló.

Versenynemek voltak:

a) Gyorsjárás, a pálya 150 m., résztvett 28 tanuló, győzött: Berey Pál III. oszt. 40 másodperc, Szolga Albert II. oszt. 45 mp., Trif János és Végh László I. o. 42—52 mp. alatt érven a célhoz.

b) Síkfutás, távolság 150 m., résztvett 46 tanuló; győzött Lung Tivadar III. oszt. és Veisz Benő IV. oszt. 25—25 mp., Todea Miklós IV. oszt. 25¹/₂ mp., Koleszár Lajos II. oszt., Venczel Hugó II. oszt., Csőregi András



IV. oszt. 26—26 mp. és Kabai Sándor I. oszt. 29 mp. alatt érkezett be.

c) Magasugrás, ugródeszkáról, versenyezett 12 tanuló; győztek: Tógyer György IV. oszt., Veisz Benő IV. oszt. 154—154 cm., Krajnik Simon IV. oszt. 150 cm.-rel.

d) Távolugrás, ugródeszkáról, versenyezett 22 tanuló; győztek: Tógyer György IV. oszt. 463 cm. és Lázár János IV. oszt. 455 cm. eredménnyel.

A győztesek „Elismerő Okirat“-ot nyertek.

A versenybírósgát Koleszár János igazgató, Bács György tornatanár és Szalatsy Rezső tanár alkotta.

A verseny befejeztével a csapatok az igazgató előtt elvonultak, ki buzdító beszédet intézett hozzájuk, elismerését fejezve ki a tanulók magatartása és az eredmény felett.

A „Sport-Világ“ atletika versenye szeptember 2-án folyt le. A versenyek részletes eredménye:

Háromlábú futás: 100 yard.

Kakas Gy. (B. T. C.) — Herczogh E. (M. U. E.)	13 ¹ / ₅ "	1
Kazár Emil — Grünwald Pál (M. U. E.)		2
Kakas Béla — Erdős Ödön (B. T. C.)		3

Nagy fölnnyel nyerve. Kakas — Erdős, a kik a harmadik helyen futnak, a cél előtt elbuknak, mert a lábszárukat összekötő csat elszakad.

Sikfutás-handicap. 200 m.

Első előfutam:

Skultéty Kálmán (B. T. C.)	16 m. e. 25 ¹ / ₅ "	1
Kornay Árpád (M. U. E.)	8 m. e.	2
Pik Pál (Bp. A. C.)	14 m. e.	3
Lamberger Manó (14 m.)		

Második előfutam:

Heimbach K. (Ferencvárosi T. C.)	14 m. e. 24"	1
Holitsch Rezső (Bp. Sp. C.)	15 m. e.	2
Lucius Károly (B. T. C.)	6 m. e.	3
Pick Jenő (10 m.), Cservenka Sándor (14 m.), Róna Zsigmond (17 m.)		

Harmadik előfutam:

Oppler Pál (M. U. E.)	18 m. e. 24"	1
Grünwald Pál (M. U. E.)	16 m. e.	2
Pick Géza (Bp. A. C.)	10 m. e.	3
Hajós Dezső (10 m.), Kazár Emil (14 m.), Forgách Ambrus (15 m.)		

Döntő futam:

Oppler Pál (M. U. E.)	18 m. e. 23 ⁴ / ₅ "	1
Grünwald Pál (M. U. E.)	16 m. e.	2
Lucius Károly (B. T. C.)	6 m. e.	3
Heimbach Károly (B. T. C.)	14 m. e.	4

1 méterrel nyerve ugyanannyival harmadik.

Diszkoszvetés.

Crettier Rezső (M. U. E.)	3428 cm.	1
Bernáth János (III. ker. T. és K. E.)	2980 cm.	2
Strausz Gyula (Bp. Egyet. A. C.)	2945 cm.	3
Gruber Gyula (Szabadkai Sp. E.)	2930 cm.	4
Corray Arthur (B. T. C.)	2890 cm.	

Győztes eredménye országos rekord.

Távolugrás. (földről).

Gruber Gyula (Szabadkai Sp. E.)	595 cm.	1
Franyó Gyula (B. T. C.)	595 cm.	2
Schubert Ernő (M. U. E.)	590 (600) cm.	3
Pertich Kálmán (Szabadkai Sp. E.)	590 cm.	4

Bodor Ödön (M. U. E.) 588 cm., Strausz Gyula (B. E. A. C.) 580 cm.

Gruber és Franyó 595 cm.-rel az első, Schubert és Pertich pedig 590 cm.-rel harmadik helyre jutnak holtversenyben. A döntő ugrások fenti sorrendet eredményezték. Érdekes, hogy Schubert a harmadik helyért ugorván 6 m.-t ugrott, tehát nagyobb mint az első és második, de ezen ugrása már az első két helyet, illetőleg nem számított.

¹/₄ ang. mfd.-es sikfutás handicap.

Lucius Károly (B. T. C.)	10 m. e.	} 54"	1
Oppler Pál (M. U. E.)	40 m. e.		
Grünwald Pál (M. U. E.)	25 m. e.		3
Hajós Dezső (Bp. A. C.)	30 m. e.		4
Bodor Ödön (M. U. E.)	17 m. e.		5
Kornay Árpád (M. U. E.)	12 m. e.		6

18 induló. — Gyönyörű verseny, a versenyzők valamennyien egy csomóban vannak 30 méterrel a cél előtt, csak a „limitman“ Oppler van határozottan elől, az utolsó métereken Lucius melléje kerül, és holtversenyben érkezik be Opplerrel. Grünwald 1 méterrel hátrább harmadik, közvetlen mögötte a 4-ik, 5-ik és 6-ik.

Lawntennis verseny. A Magyar Athletikai Club f. hó 7., 8., 9-én rendezett versenyén az egyes handicap győztese *Janniczky* Kálmán lett. A döntőben ellenfele Biró Pál volt, a ki a versenyt feladta. A kettős verseny győztes párja Dr. *Hállay* Ferencz - *Hirsch* Sándor, második pár *Hállay* Béla — *Petrik* Jenő. A győztesek tiszteletdíjat nyertek.



Vivók körében

sensatiót kelt a gummiból készült, szabadalmazott

„Damascenus“

kardmarkolat,

mely rugalmasságánál fogva nem nyomja a kezét, elhárítja a kard csúszását, megóvja a keztyűt a kopástól.

A cs. és kir. hadügyminiszterium 1522/1896. sz. rendeletével tanítási célokra ajánlotta.

Bármely kardra könnyen ráerősíthető!

Legtöbb államban szabadalmazva!!

Viszontelárusítók kerestetnek.

Magyar ruggyantagár részvénytársaság

BUDAPEST.

